

РОЗУМІЙТЕ

Газета Верховної Ради України

№ 110 (610) • Вівторок, 15 червня 1993 року • Ціна 8 крб.

НИЗИ — НА МАЙДАНІ ВЕРХИ — В ЗАЛІ

ПЛЕНАРНІ ПОЧАЛИ РАНІШЕ НА ДЕНЬ

Чи стане він биршальним у стосунках «верхів», котрі приходять і відходять, з «низами», які залишаються?

Варто зробити кроки назустріч: першим — спуститись на гірську землю й спробувати прожити на 6900, а другим — подивитись трохи далі власної тарілки.

Вчора пленарне засідання Верховної Ради було присвячено одгодованню вимог страйкарів, які виступили, від імені шахтарів Донецької, народний депутат України Олександр Чародєв. Зокрема, дебатовалася пропозиція провести референдум про довіру до Верховної Ради та про довіру Президенту України. М'яко кажучи, дискусія була бурхливою. Депутати поіменно проголосували за розгляд питання про референдум.

Продиктовано в номер

Чи стабілізується становище в Донбасі?

ДОНЕЦЬК. Навіть під час першого страйку шахтарів у 1989 році на Жовтєвому майдані в Донецьку не було такої кількості робітників, як сьогодні. Колони шахтарів, машинобудівників, хіміків, представників інших підприємств і установ мільйонного міста з 8 до 10 години перекрили рух громадського транспорту на багатьох магістралях. У режимі страйку працюють понад 200 підприємств Донецького.

Ми зробили це, щоб ще раз привернути увагу до страйку, — наголосив спіголова Донецького робітничого комітету Михайло Кривонос.

А потім на мітингу виступали представники багатьох підприємств Донецької та Луганської областей. Кількі політичні вимоги відомі: проведення референдуму про довіру Президентів України та Радам усіх рівнів; надання регіонального самоврядування Донецькому регіону в межах України.

Попередити соціальний-випух

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛ. Цього року шахтарі Західного Донбасу досить успішно виконували програми видобутку вугілля. Однак це не порятунком їх від економічних і фінансових труднощів, а деякі заходи та рішення уряду тільки поглибили важке становище гірників. А останнє зростання цін і спричинило, по суті, страйк.

У Павлограді вже працює утворена обласною державною адміністрацією комісія. Їй доручено вивчати економічні вимоги шахтарів і по можливості реагувати на них. Тим часом представник Президента по Дніпропетровській області Павло Лазаренко відвідав на їх з'їзді Прем'єр-міністра Леоніда Кучми звернення, суть якого зводиться до заклику — попередити соціальний випух у напому суспільстві.

А в області представник Президента докладає багато зусиль, щоб домогтись справедливості.

милосердний ціновий удар. Ідучи на значні витрати, знаходять можливість істотно знизити вартість основних продуктів. Павло Лазаренко закликав трудові колективи області зберігати спокій та виявляти розуміння, терпимість і витримку, ні в якому разі не допускати зупинення виробництва, бо останнє сьогодні зовсім недоречно для України і її майбутнього.

Президент наполягає на співпраці

КИЇВ. 14 червня лідери профспілкових об'єднань поінформували Президента України під час зустрічі у його резиденції, що уряд не бажає співпрацювати на умовах соціального партнерства, обумовлених Генеральною тарифною угодою на 1993 рік. Як результат, зазначили у своїх виступах голова Федерації профспілок України Олександр Стоян і спіголова Національної ради соціального партнерства Василь Костриця, безконтрольне зростання цін на споживочому ринку і невідповідність фондів споживання підприємств та організацій інфляційним процесам призвели до загострення соціально-політичної ситуації в країні, хвиль страйків у шахтарських регіонах. Міністри праці Михайло Каскєвич так і не вдалося спростувати очевидне: діалогу між профспілками і урядом не виходить. Більш того, з'ясувалося, що торгівельна бракує і між офіційними та неофіційними профспілками, що спонукало Президента України запропонувати Національній раді соціального партнерства вже назавтра відвідати взаємостосунки і вийти з конкретними пропозиціями щодо виходу з кризового стану.

Негайно створити повноважний комісії від уряду з метою врегулювати проблеми із страйкувальними колективами запропонував голова Незалежної профспілки гірників Олександр Мриль.

Спіголова Національної ради соціального партнерства Віталій Августинюк, зазначає, виступаючи зуму усіх присутніх: якщо не працюватимуть заводи, годі сподіватись на будь-який соціальний захист населення. Президент України Леонід Кравчук пристав до цього, поінформували про те, що він вже вийшов з клопотан-

ням на парламент, аби той прийняв пакет екстрених економічних законів, які покликані вивести Україну з кризи.

Крим мітингує

СІМФЕРОПОЛЬ. Згідно з рішенням пленуму Ради Федерації профспілок Криму сьогодні оповідається день єдиних дій — мітинг, тимчасове припинення роботи. У Криму — передстрайковий етап, висловлюється солідарність із страйкуючими шахтарями Донбасу.

Тим часом ініціативні групи збирають підписи на користь проведення всеукраїнського і загальнокримського референдуму з питань відставки Президента, а також ВР Криму і України.

Своя сорочка ближче...

ХЕРСОН. Не вийшов на ліній жоден тролейбус. Працівники тролейбусного управління вимагають підвищення заробітної плати до 60—66 тисяч карбованців. Зустріч представників міської влади з колективом, переговорів щодо вгамування надмірного апетиту водіїв поки що результату не дали.

Як повідомив голова Херсонського міськанкомом Олег Швидкий, за всього бажання задовольнити вимоги страйкарів не дозволе обмежений рівень фонду споживання. Городняні висловлюють невдоволення діями тролейбусників, котрі протягом останніх років нерідко вдаються до крадіжчих заходів.

Тролейбусники на кілька днів усе ж вивели машини на маршрут, але поставили ультиматум: якщо до 15 червня їхніх вимог не буде виконано, то вони прилучаться до довготривалого страйкового кампанії.

ХТЗ не страйкуватиме

ХАРКІВ. До сьогодні жоден завод, жодна фабрика із кількохсот промислових підприємств Харківської області шахтарів не підтримали. Єдиний мітинг зі спокійним порядком деїним «Що робити?» виник наприкінці минулого тижня на ХТЗ. Через кілька годин робітники розійшлися по заводських цехах і продовжили роботу. На 24 червня обласне об'єднання профспілок планує односторонній загальноміський страйк. Але, як зазначає заступник генерального директора ХТЗ Н. Тодоров, Харківський тракторний завод страйкувати не буде.

(Закінчення на 8-й стор.)

ПОВІДОМЛЕННЯ про телефонну розмову Президента України з Президентом США

12 червня відбулася телефонна розмова Президента України Леоніда Кравчука з Президентом Сполучених Штатів Америки Біллом Клінтоном.

Президент Сполучених Штатів висловив вдячність за теплий прийом, наданий міністрові оборони Л.Еспіну і по слову з особливих доручень С.Телботту, іншим членам американської делегації, які мали можливість провести плідні переговори з українською стороною. Він подякував також за конструктивні зусилля України в галузі роззброєння і висловив сподівання щодо найшвидшої ратифікації нею Договору про СНО-1 і приєднання до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї.

(Закінчення на 2-й стор.)

СВІТ ОБУРЕНИЙ ПОЗИЦІЮ РОСІЇ

11 червня в Афінах проходила зустріч міністрів закордонних справ Рад Північноатлантичного співробітництва, яка включає країни — члени НАТО, держави колишнього Варшавського блоку, а також країни — правонаступниці колишнього СРСР.

За результатами зустрічі міністрами Ради Північноатлантичного співробітництва було прийнято підсумковий документ, в якому, зокрема, говориться про необхідність розробки ефективного механізму миротворчих акцій під егідою ООН та НБСЄ. Міністри закордонних справ наголосили на тому, що всі проблеми, які виникають зараз у процесі демократичних перетворень в Європі, мали б вирішуватися виключно шляхом мирних переговорів.

(Закінчення на 2-й стор.)

ЗА ЖИТТЯ, ГІДНЕ ЛЮДИНИ

Днями в одній з аудиторій Українського інституту міжнародних відносин збиралися представники правозахисних організацій Києва, щоб утворити Київський громадський комітет оборони прав людини. Комітет створено з метою протиставити зусилля громадськості правовому «беспреледу», що панує нині в столиці й в усій державі. Комітет увійде в структуру Української правничої фундації й обстоюватиме всіма можливими засобами право на життя, гідне людини.

Повідомлення про телефонну розмову Президента України з Президентом США

(Закінчення.
Початок на 1-й стор.).

Президент США відзначив, що він детально поінформований про складну економічну ситуацію та страйки у південно-східній частині України. Він висловив підтримку курсу на поглиблення демократичних реформ і здійснення ринкових перетворень.

Б. Клінтон підкреслив, що його адміністрація, розуміючи економічні труднощі, яких зазнає український народ і молода українська держава, надасть Україні конкретну допомогу кредитами, що сприятиме подоланню труднощів. Він зазначив, що США працюватимуть у напрямі забезпечення надання відповідної допомоги Україні всіма державами «Великої Сімки».

Президент США підтвердив готовність сприяти поглибленню відносин між Україною і Росією і надати добрі послуги у врегулюванні спірних питань. Зусилля російського Президента Б. Єльцина, спрямовані на здійснення реформ, як відомо, підтримані Заходом. Важливо, щоб така сама підтримку було надано і Україні, підкреслив Президент США.

Зі свого боку, Президент України Я. Кравчук поінформував Президента США про дієвий стан справ в Україні, про страйки та їх характер. Він зазначив, що одним із важливих заходів, що сприятиме виходу економіки України з кризи, буде здійснення грошової реформи. Президент України звернувся за проханням до США сприяти наданню з боку Міжнародного валютного фонду відповідної підтримки. Я. Кравчук коротко поінформував Б. Клінтона про його наступну зустріч з Президентом Росії Б. Єльциним.

Обидва Президенти висловили бажання і надалі продовжувати особисті контакти і співпрацювати в інтересах розвитку партнерських і дружніх українсько-американських відносин.

ДЕМОКРАТІЯ—ЦЕ ВМІННЯ ЖИТИ З СУСІДАМИ

У п'ятницю, по закінченні зустрічі координаторів депутатських фракцій і груп російського та українського парламентів, відбулася пресконференція співголови міжпарламентської комісії А. Матвієнка і С. Ковалюка. Координатори фракцій висловили задоволення зустріччю, продемонстрували готовність до подальшої спільної роботи у розв'язанні складних економічних і політичних проблем двох країн.

А. Матвієнко зачитав спільну заяву учасників київської зустрічі. Разом зі своїми колегами він відповів на запитання журналістів.

Анатолій
КРАСЛЯНСЬКИЙ.

«Я БАЖАЮ ВАМ ЛЮБОВІ...»

Востаннє і вперше. Аудиторія, яку зібрав минулої п'ятниці столичний Палад дітей та юнацтва, дивно поєднала в собі ці два поняття.

Востаннє переступивши поріг рідної школи, ці хлопці й дівчата зробили перший крок у самостійне життя. І провести їх у найдовшу дорогу прийшли Президент України Леонід Кравчук, його представник у Києві Леонід Косаківський, президент Академії наук України Борис Патон, друзі, вчителі, батьки. Проводили вийшли не прості, а «золоті» — гостями зустрічі стали випускники, які закінчили цього року київські школи з золотими медалями.

Було сказано багато вдяч-

них і щемних слів. Були й подарунки. Найбільші оплески викликав презент Леоніда Косаківського: київська держадміністрація вирішила кожному випускнику, який закінчив школу з золотою медаллю, вручити по 30 тисяч карбованців, «срібним» медалістам — по 20 тисяч. Борис Патон не зміг опшасливати майбутні академічні грошовими винагородами, зате пообіцяв, що, вступивши до інститутів і університетів, вони зможуть виконати цікаві наукові роботи і отримати премії АН України.

— А я бажав вам любові і закоханості. Бо без цього не народжуватимуться діти, не тратимуть весілля, зреш-

тою, не буде народу України, — звернувся до «золотих» медалістів Леонід Макарович Кравчук. — І ще я хотів би, щоб сьогодні ми робили все так, аби завтра вам його не довелося переробляти, переписувати, переоцінювати.

Ніхто з сімнадцятирічних, здається, не помітив смутку в словах Президента. Втім, молодості не властиво прислухатися до печалей. До того ж, попереду — випускний бал. Перший і останній: І вони, значняно ж, розуміють, але не хочуть вірити, що після балу, на жаль, настають будні.

Катерина КІНДРАСЬ.
Фото Олександра
КЛИМЕНКА.

КИЇВ—ПХЕНЬЯН: ЕКОНОМІЧНИЙ МІСТ

Делегати парламенту КНДР на чолі з Головою Верховних Народних зборів Ян Хен Собом прибули вчора до Києва. В аеропорту Борисліф гостей зустрічав перший заступник глави українського парламенту Василь Дурдинець та інші офіційні особи. Північнокорейські парламентарії прий-

няв Голова Верховної Ради України Іван Плющ. Він розповів гостям про ситуацію, яка нині склалася в нашій державі. Сторони обговорили міжнародні проблеми, питання розвитку парламентських контактів.

У другій половині дня відбулася бесіда Президента України Леоніда Кравчука з

членами делегації Верховних Народних зборів. Згодом північнокорейські парламентарії зустрілися з заступником глави українського зовнішньополітичного відомства Борисом Тарасюком. Голова Верховних Народних зборів Ян Хен Соб поклав винок на могилу Невідомого солдата у парку Слави.

Тарас ПЕТРІВ.

ПРАВА ЛЮДИНИ — МООВО ПОШТОВИХ МІНІАТЮР

Помітну подією в культурному та громадському житті столиці України стала перша Міжнародна виставка «ООНУКРФЛА-93», яку розгорнуто в «Українському домі». Її організовано на честь 45-річчя прийняття Декларації прав людини і виходу з цієї нагоди останнього циклу великої серії марок,

які ілюструють усі 30 статей документу.

12 червня виставку «ООНУКРФЛА-93» відкрив Президент України Леонід Кравчук. Під час огляду експозиції та розмови з експерткомітетом Поштової адміністрації ООН Гаральдом Шюбером, почесним головою Союзу українських філателістів Австрії Борисом Ямин-

ським йшовся про велику роль ООН у захисті прав людини, участь України у цій благородній справі. Разом з Президентом на виставці були віце-прем'єр-міністр України Микола Жулинський, міністр зв'язку України Олег Прохвицький.

Євген ПАРИСЬКИЙ,
кор. Укрінформ.

ТАКИЙ ПОЛІТИК ДО НАС ЩЕ НЕ ПРИЙДЖАВ

Учора в Україну з офіційним візитом прибув Голова Кнесету (парламенту) Держави Ізраїль Шевах Вайс. Уперше ізраїльський державний діяч такого високого рівня відвідує нашу країну. Програма перебування Ш. Вайса в Україні передбачає зустрічі з Головою Верховної Ради І. Плющем (вона відбулася вчора ввечері), Президентом України Л. Кравчуком, Прем'єр-міністром Л. Кучмою, іншими українськими керівниками, а також відвідання Львівської області.

Як і деякі інші видатні політичні діячі Ізраїлю, Ш. Вайс має коріння в українській землі. Він народився у 1935 році в містечку Борислав. Під час гітлерівської окупації три роки разом з родиною переховувався в одному з будинків Борислава. У 1947 році був змушений нелегально емігрувати до Ізраїлю.

Ш. Вайс має ступінь доктора філософії. Він — професор політичних наук, автор багатьох книг у цій сфері. Політична діяльність Ш. Ва-

йса тісно пов'язана з Партією «Авода» (до 1991 року — Партія праці). Він був членом бюро партії. До обрання Головою Кнесету працював у парламентських комісіях з питань Конституції, законів та юстиції, а також з питань законорядних справ та оборони, представляв Ізраїль на багатьох міжнародних конференціях.

Одружений, має двох дітей.

Докладніше про візит Голови Кнесету Держави Ізраїль в Україну — в наступних номерах.

СВІТ ОБУРЕНИЙ ПОЗИЦІЄЮ РОСІЇ

(Закінчення.
Початок на 1-й стор.).

Під час обговорення політичних питань та питань безпеки виступив міністр закордонних справ України А. Зленко. Він звернувся до противників дія Російської Федерації стосовно Чорноморської флоту, а також до проблем, що існують у відносинах між Україною і Росією щодо його розподілу. На пропозицію української

делегатції міністри розглянули ситуацію, що склалася на Чорноморському флоті. Значна частина учасників зустрічі, зокрема США, Канада, Великобританія, Франція, Бельгія та інші, підтримали позицію, яку зайняла Україна.

В результаті обговорення учасники афінської зустрічі у своєму підсумковому документі однозначно висловилися на підтримку практичних кроків у врегулюванні наявних розбіжностей між

Росією і Україною у питанні Чорноморського флоту та ядерної зброї, відповідно до принципів Хельсінкського Заключного акта і міжнародного права, в дусі добросусідських відносин. Через нестатисту позицію російської делегації з тексту було виключено положення про поважання територіальної цілісності і неупередженості наявних кордонів. Така позиція викликала здурмулене обурення учасників зустрічі в Афінах.

Володимир СКАЧКО,
оглядач.

Точка зору

ПЕРШИЙ СТРАЙКОТИЖДЕНЬ МИНУВ, І...

...На жаль, доводиться констатувати три очевидні речі. По-перше, страйк шахтарів загрозжує стати загальним. По-друге, керівництво республіки хоча й повинно було передбачати саме такий наслідок від підвищення цін, але, як завжди, і знову-таки, на жаль, виявилось, що страйку не готове і змушене вишукати засоби погамування страйкової стихії в пожежному режимі. По-третє, характер економічних вимог шахтарів та всіх інших страйкарів на сьогоднішньому етапі свідчить: остаточне виконання їх неможливе, бо передбачає подальше розкручування інфляції. Курс долара вже зреагував на можливі емісійні викиди Національного банку, гроші від яких підуть на підвищення зарплат страйкарів. А отже, а саме через якийсь час може повторитися. Очевидний і ще один — найважливіший — момент: страйкарі висувають політичні вимоги відставки нинішнього керівництва країни, а отже, на порядок денний життя України поставлено сам факт існування її як самостійної держави, керуваної демократичними методами, нехай сьогодні це таким й недосконалим. Адак економічний хаос, переможений на політичному кризу, що виявиться в остаточному безладді, призведе або до внутрішньої диктатури, встановлення якої можливе, але навряд чи ймовірно (бо дуже вже завуальовані й політично імпотентні виконавці), або до зовнішнього поглинання держави (чи інтеграція в Росію цілком, чи розтагування на шматки під різні політико-економічні протекторати, чи збереження в Києві маріонеткового режиму, який дозволить поділити територію на сфери економічного впливу).

Те, про що повідомив новий Перший віце-прем'єр Ю. Зягальський як про антистрайкові заходи уряду, свідчить: керівництво республіки гостро розуміє й намагається зробити все, аби страйк припинився. Але все це зв'язане з новою емісією. Це, в принципі, можливо, єдино правильна робота, коли треба рятувати дім від пожежі. Але головна проблема все одно в іншому: чи зрозуміють на українському Олімпі, що навіть у разі погамування цього страйку запропоновані емісійні заходи треба пам'ятати про можливість його повторення, якщо не усунути причини виникнення. Якщо не буде запущено економічний механізм у масштабах держави, не буде зроблено те, про що говорять і Л. Кучма, і всі, кому не ліньки: мовляв, давай визнаватися, куди їдемо. Або знаємо до світового соціалістичного майбутнього, або до менш світлого ринкового капіталізму. Або до китайської моделі, або, вибачте, до дідька лисого, аби тільки можна було усунути всі перешкоди на шляху до вибраного і економіка запрацювала. Вона в нас, на жаль, до сьогодні в полоні політиків.

Офіційно

Указом Президента України від 12 червня 1993 року Йофе Юлія Яновича звільнено з посади віце-прем'єр-міністра України з питань паливно-енергетичного комплексу у зв'язку з переходом на іншу роботу.

УКАЗИ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

ПРО ЗАХОДИ ЩОДО СКОРОЧЕННЯ ГОТІВКОВОГО ОБІГУ

З метою нормалізації грошового обігу і скорочення темпів зростання емісії грошей постановляю:

1. Встановити, що на території України всі юридичні особи усіх форм власності, в тому числі й організації торгівлі, а також фізичні особи — громадяни України, іноземні громадяни, особи без громадянства, які є суб'єктами підприємницької діяльності:

— здійснюють між собою одноразові розрахунки за товари, роботи і послуги, вартість яких перевищує трикратний розмір мінімальної заробітної плати, тільки в безготівковому порядку; установи банків видають протягом календарного місяця підприємствам, установам та організаціям готівку на поточні потреби в межах п'ятинадцятикратного розміру мінімальної заробітної плати. Готівка на витрати по відрахуваннях не входить до поточних потреб і видається банками за окремими чеками;

— зберігають у своїх касах готівку лише в межах встановлених лімітів. Поряд лімітування готівки, та організації контролю за його додержанням визначається Національним банком України;

— мають право зберігати у своїх касах суми готівки, які перевищують встановлені

ліміти, лише для оплати праці, виплати допомоги за соціальним страхуванням, стипендій, пенсій і тільки на строк не більше трьох робочих днів, включаючи день одержання грошей в установах банків.

Положення третього і четвертого абзаців цієї статті не поширюються на фізичних осіб — суб'єктів підприємницької діяльності.

2. Юридичні та фізичні особи, що займаються закупівлю продукції у населення, а також транспортні організації для оплати вартості пального одержують готівку на повний обсяг закупівлі (оплати).

Контроль за витрачанням авансових сум на закупівлю продукції (оплати пального) здійснюють комерційні банки.

3. Встановити, що підприємства, установи та організації, в тому числі й організації торгівлі, які мають постійний грошовий витіток і здійснюють його витрачання для оплати праці та на інші цілі (виплату пенсій, закупівлю сільськогосподарської продукції), готівку в своїх касах мають право зберігати лише за три робочих дні до настання строку виплати без обмеження норм витрачання готівки.

4. Контроль за додержанням вимог цього Указу юридичними особами, крім комерційних банків, та фізич-

ними особами — суб'єктами підприємницької діяльності здійснюють комерційні банки, органи Державної податкової служби в Україні та Державної контрольно-ревізійної служби в Україні.

Контроль за додержанням вимог цього Указу комерційними банками здійснює Національний банк України.

До підприємств, установ та організацій, винних у порушенні вимог цього Указу, органами Державної податкової служби в Україні на підставі матеріалів власних перевірок та подань комерційних банків, Державної контрольно-ревізійної служби в Україні, Національного банку України застосовуються фінансові санкції у вигляді штрафів в розмірі сум перевищення нормативів розрахункових операцій або наявності понадлімітної готівки в касах.

Штраф стягується до державного бюджету України у безспірному порядку.

5. Встановити, що продаж громадянам України непродовольчих товарів торговельними організаціями вартістю понад двадцятикратний розмір мінімальної заробітної плати здійснюється тільки за чеками банків України.

6. Цей Указ набуває чинності з дня його підписання.

Президент України

Л. КРАВЧУК

м. Київ, 12 червня 1993 року

ПРО ДЕЯКІ ПЕРШОЧЕРГОВІ ЗАХОДИ ЩОДО НОРМАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОГО СТАНОВИЩА В УКРАЇНІ

З метою посилення протидії економічній кризі та вразливості різних галузей народного господарства, постановляю:

1. Рекомендувати Національному банку України: надати у дводенний строк підприємствам вугільної промисловості технічний безповоротний кредит у розмірі суми заборгованості по платежах споживачів вугілля в Україні;

— провести протягом сорока п'яти банківських днів взаємодію заборгованості між суб'єктами господарювання енергетичного комплексу України, а також їх споживачами, забезпечивши при цьому обов'язкове повернення технічного кредиту, передба-

ченого в статті 1 цього Указу, на рахунки Національного банку України.

2. Кабінету Міністрів України за участю Національного банку України внести у триденний строк на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо коригування емісійної політики, передбачення введення такого механізму емісії, який має враховувати динаміку зростання цін та бути диференціальним за базовими галузями.

3. Кабінету Міністрів України:

— внести у п'ятиденний строк пропозиції на розгляд Верховної Ради України щодо встановлення граничного рівня рентабельності комерційних банків, а також введення механізму регулювання

процентів ставок по їх операціям;

— ввести з 1 липня 1993 року регулювання фондів споживання підприємств на рівні, не нижчому за середньогалузевий, а також впровадити механізм регулювання цих фондів, який би враховував динаміку зростання рівня цін на товари народного споживання;

4. Контроль за виконанням цього Указу покласти на Першого віце-прем'єра України Ю. Л. Зав'ягільського.

5. Цей Указ набуває чинності з дня його підписання.

Президент України

Л. КРАВЧУК

м. Київ, 11 червня 1993 року

ПРО ЗАХОДИ ЩОДО СТАБІЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОЇ СИТУАЦІЇ В УКРАЇНІ

У зв'язку з різким загостренням соціально-політичної обстановки в ряді регіонів України постановляю:

1. Доручити Першому віце-прем'єру України Ю. Л. ЗВ'ЯГІЛЬСЬКОМУ вести безпосередні переговори з представниками профспілкових організацій та робітничих колективів, оперативно аналізувати ситуацію на місцях, вносити пропозиції Президенту України та Кабінету Міністрів України з питань, що потребують термінового вирішення.

2. Кабінету Міністрів України:

— розробити і внести до Верховної Ради України проект Закону про надання найширших повноважень регіонам з питань соціально-економічного розвитку;

— у місячний строк розробити і ввести механізм забезпечення вразливих верств населення необхідними продуктами харчування за пільговими цінами;

— у триденний строк вирішити питання щодо заохочення критичного імпорту в галузях, які забезпечують задоволення найнеобхідніших потреб населення;

у триденний строк ввести в дію механізм регулювання поставок пального-збутовних, торговельних, посередницьких та інших послуг з метою стримування зростання споживчих цін;

— здійснити комплекс заходів щодо подолання енергетичної кризи, забезпечення жорсткого режиму економії в народному господарстві та індивідуальному користуванні, насамперед енергії, пального, газу, масел, технічних матеріалів, заміни енергоємних технологій виробництва новими — менш енергозатратними, неухильного виконання прийнятих раніше рішень з цих питань, розробити та здійснити механізм регулювання торговельного та посередницького прибутку підприємств усіх форм власності та фізичних осіб, які є суб'єктами підприємницької діяльності, незалежно від кількості посередників.

3. Кабінету Міністрів України за участю Національного банку України здійснити заходи щодо подолання платіжної кризи, маючи на увазі:

— поповнення платіжних за-

собів відповідно до змін цін в економіці;

— встановлення матеріальної відповідальності банків перед клієнтами за несвочасне перерахування платежів;

— обов'язкове застосування економічних санкцій за прострочені платежі; — введення системи обов'язкового нарахування процентів на залишки розрахункових і депозитних рахунків; — введення в обіг альтернативних засобів платежу (векселів, депозитних сертифікатів тощо);

— проведення санації неплатоспроможних підприємств; — вжити регулювання доходності та використання фондів споживання комерційних банків.

4. Кабінету Міністрів України прийняти до 20 червня 1993 року постанову щодо регіонального економічного співробітництва Дніпропетровської, Донецької, Закарпатської та Луганської областей.

5. Цей Указ набуває чинності з дня його підписання.

Президент України

Л. КРАВЧУК

м. Київ, 12 червня 1993 року

ЗАЯВА

ПРЕС-СЕКРЕТАРЬ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

У газеті «Аль-Кабас» дня виходить у Москві арабським російськомовним, а потім, з посиланням на це видання, в ізраїльських російськомовних газетах «Новості неділі» та «Наша страна» було опубліковано повідомлення, що нібито Україна продавала за 30 мільйонів доларів палестинському руху Оперу для ядерної бомоголової. І хоча у зазначеному матеріалі з джерел, близьких до Організації визволення Палестини, наводяться твердження про відсутність у палестинців будь-яких засобів для обслуговування і приведення в дію ядерних бомоголов, що вже саме по собі викликає величезні сумніви у правдивості викладеного, загалом усі ці інформаційні податки як реальні факти.

У зв'язку з цими безсумнівними фальсифікаціями, уповноважений заявити, що Україна ніколи не продавала і не має наміру продавати будь-якому, в тому числі й палестинцям, ніяких ядерних бомоголов.

Ще в 1992 році з України було виведено всю тактичну ядерну зброю, а питання про боголовині стратегічні ракети зранили інстанціями нашої держави. Відповідальність за бездіяльність, що кидала тінь на міжнародну зовнішню політику нашої держави та подальший розвиток українсько-ізраїльських відносин, не спростує мирному врегулюванню на Близькому Сході, повністю лягає на загадні видання.

Прес-служба посольства України в Ізраїлі з приводу зазначеного оперативно зростила відповідні крони, спростувавши фальсифікацію.

Нині в Кабінеті Міністрів України юридичною службою вивчається питання щодо судового позову проти газети «Аль-Кабас», яка розповсюдила інформацію наклепницького змісту, що заважає швидкому міжнародному авторитету України.

14 червня 1993 р.

На зовнішньоекономічній орбіті

ШЛАБАУМ ВІДКРИТО

Досягнуто суттєвих зрушень у розв'язанні однієї з проблем економічного співробітництва України з Європейським Співтовариством. Сутність їх полягає в тому, що Російська Федерація, оголосивши себе правонаступницею колишнього Радянського Союзу, прибрала до рук механізм реалізації Угоди, раніш укладеної між Європейським Співтовариством і Союзом РСР щодо комерційної й економічного співробітництва, зокрема й у торговельно-промислових товарах — текстиль, ядерним матеріалами тощо.

Українські проценти, таким чином, опинилися у вкрай невизначеному становищі. Особливо з літа минулого року, коли зовнішньоекономічне відомство Росії припинило видавання ліцензій на експорт української текстильної продукції.

В результаті таких дій російської сторони текстильні підприємства нашої країни стали неспроможними виконувати контракти, укладені з зарубіжними фірмами, втрачали за кордоном великих замовників, зазнали значних матеріальних і моральних збитків. Через швидко створені переходи Україна не-

дорухувалася багатьох мільйонів доларів, не кажучи вже, що було поставлено під сумнів надійність наших комерційних зв'язків з країнами Європейського Співтовариства.

І ось після довготривалих наполегливих клопотань справу за мертвої точки зрушено. У бельгійській столиці — Брюсселі побувала делегація Міністерства зовнішніх економічних зв'язків України на чолі із заступником міністра Миколаєм Михом. В результаті переговорів, проведених за представниками Співтовариства, параваном Угоди, подібно до тієї, яку свого часу було укладено між ЄС та Союзом РСР, та отримано максимальні обсяги квот у торговельно-промислових товарах. Водночас українській делегації вдалося збільшити квоту загального річного обсягу експорту текстильної продукції з 4,5 (так пропонує Комісія ЄС на початку переговорів) до 9 тисяч тонн.

У разі підписання найближчим часом параванної Угоди відкривається сприятлива перспектива щодо експорту українського текстилю до країн Європейського Співтовариства.

ТОРГІВЛІ І ПРОМИСЛОВИМУ РОЗВИТКУ — МІЦНІШІ

У Міністерстві зовнішніх економічних зв'язків України працювала група з питань торгівлі та промислового розвитку країни — членів Причорноморського економічного співробітництва. Для участі в засіданні робочої групи, яку за рішенням держав Причорноморського регіону запропонувано очолити Україні, до Києва прибули делегати Албанії, Азербайджану, Болгарії, Вірменії, Греції, Грузії, Молдови, Російської Федерації, Румунії, Туреччини. Українську делегацію очолював заступник міністра зовнішніх економічних зв'язків Віктор Галадш.

На розгляд робочої групи — вона, до речі, є однією з провідних у структурі міжурядових органів, підпорядкованих організації країн Причорноморського регіону, — було внесено ряд першочергових актуальних питань. Наголосили на них українські роботи за створення необхідних умов для розвитку торгівлі та інвестиційного співробітництва в рамках ЧЕС, зокрема питання,

пов'язані зі створенням інвестиційної інфраструктури. Відбувся також обмін думками стосовно підходів сторін до реалізації інвестиційних проектів на багатосторонній основі.

У результаті прийнято підсумковий документ (звіт про засідання), у якому знайшла відображення загальна точка зору делегації про необхідність вивчення зовнішньоекономічних режимів країн — учасників ЧЕС. Метою його виробити рекомендації, які краще гармонізувати зовнішньоекономічними режими з подальшою підготовкою пропозицій щодо створення точкових зон вільної торгівлі в рамках ЧЕС та спеціальних експортно-промислових зон.

Що ж, мабуть, не випадково делегації країн — членів ЧЕС у свою чергу Київ містить наступного засідання робочої групи з питань торгівлі та промислового розвитку. Провести його ориєнтовано намічено в листопаді-грудні нинішнього року.

Василь ПІБАК.

У НЕЗАСЛУЖЕНО обиденому славою й популярністю творі І. Г. Гетьмана С. Петрова «Світла особистість» є вражаючий приклад того, до якого абсурду може довести тема свідомості, намагаючись перенести на свій лад очевидні речі. «Безсвідомий (Тімурязев, І. С.), людина мирної праці, стискаючи кути свого коного нагони, взутими у гвардійські кавалерійські чоботи зі шпорами, зброю яких нагадували штамповану для супу морську. Дивовижний момент прикрашав місто з мундуюлого року. Споряджувачи його, Іюсаславці наслідували Москві. У правничих дачах переважали над стогіном, яка поставила біля Нікітських воріт пшій пам'ятник Тімурязеву, місто Іюсаслав замовило скульпторові Шацкіну статую. Усе місто, а разом з ним і скульптор Шацк, думали, що Тімурязев — герой громадянських фронтів і займає посаду комбрига.

Щось подібне до описаного неким сатириками куріозу спостерігається сьогодні в нас, але тільки стосовно сприйняття декотрими економістами, політиками, бізнесменами й чиновниками сутності західного ринку та проблем адаптації його основних закономірностей на вітчизняному ґрунті.

Значно, після стількох років життя в умовах командно-розподільчої, табірної типу економіки маятник настрою сприйняття економічної дійсності закономірно хитнувся і на якийсь час зафіксувався у протилежному крайньому положенні, де нема ніяких планів, директив, втручання держави в економіку, примусу в будь-яких його формах. Іншими словами, ідеї вільної економіки, тогочасного й савіля в економіці ми намірилися блискуче перенести у якийсь ринковий едем, де все гранично вільно, безпланово, індивідуально і де зовсім нема втручання в економіку з боку держави. На жаль, сьогодні така або подібна до неї економічна система можлива тільки в одній єдиній країні — під назвою Утопія, де за тріною історії, знайшов свою вічну прописку і комунізм.

У реальній же дійсності поза істинними елементами планування, державного адміністрування та економічного регулювання ніякого ринку нема і вже бути не може і буде. Спроби реалізації напівпостсоціалістичної економічної моделі ринку зразка так званої епохи вільної конкуренції або, ще гірше, — епохи первісного нагромадження капіталу заздалегідь приречені на провал, що наочно демонструє сьогодні наша агонізуюча економіка.

При цьому поряд з причинами, які зумовлюють необхідність регулювання ринку в країнах з власне ринковою економікою, існують специфічні причини необхідності регулювання ринку в країнах з економікою постсоціалістичного типу. Коли говорити про спільні для економік будь-якого типу причини, то ринкове регулювання (який ринком сам є регулятором) може бути ефективним, а іноді цей ефект дорівнює нулю або навіть має негативне значення в таких сферах і галузях, як екологія, охорона здоров'я, освіта, фундаментальна наука, мистецтво. По-друге, закономірністю функціонування ринкової економіки є те, що кожний підприємець-активіст, незалежно почувачи себе на просторах ринку, ладен складати оди вільний конкуренції, але тільки тоді, коли він міцно не зніметься, на ноги і не рушить до про-

тильного полюсу — до монополії або олігополії. Для своєчасної нейтралізації не безпечних тенденцій монополізму в економіці і застосовуються різноманітні методи регулювання ринку. Наразі, по-третє, вектор економічної ефективності ринкової економіки далеко не завжди збігається з вектором його соціальної ефективності. Вільш того, безробіття, зuboжіння, соціальна поляризація й стратифікація суспільства — це, якщо вжити вчорашній латрипаралістичський сленг, вічні супутники капіталістичної, тобто ринкової, економіки. Для мінімізації негативних значень цих соціальних явищ також потрібне державне втручання, регулювання ринку.

Та всі названі аргументи на користь необхідності регулювання ринку ввізят з зарубіжного досвіду, з «іхнього» життя. Разом з тим існують і власні, доморощені причини. Перша і найважливіша з них полягає в тому, що однією з найгостріших проблем нашої політики та теоретиків було обгрунту-

вання ліву частку таких необхідних Україні товарів за кордон, є тандеми держпідприємств і створення комерційних структур, різних товариств і дуже обмеженою чи взагалі без неї відповідалось. Звідси висновки: монополія державної економіки — речі несумісні. Спроби ігнорувати ці істини ведуть до того, що економіка починає розсипатися на друзки, готуючи соціальний Чорнобиль.

Другою причиною, що зумовлює необхідність зазначеного регулювання, є та ситуація, коли Україна, подібно до більшості країн СНД, опинилася у становищі чужої, котрий, випускаючи напівфабрикати, відокремився. Спроби залучити механізм вільного ринку, та ще й поширити принципи ринкової саморегуляції на його відносини з постачальниками сировини і виробниками готової продукції, загрожують зупинити весь «запод», що експертні результати з успіхом демонструють у економічних взаємодіях.

ніше, що існує і таке явище, як далеко не достатнє втручання.

Звісно, проблема регулювання ринку не така однозначна, однозначна і проста. Регулювання ринку аля Радин ЦСРП так само згубний для української економіки, як і анархічно-вільний. Не адміністративний, в кращому разі, адміністративно-економічна модель ринкового регулювання, а економіко-адміністративна (з наголосом на першому слові) модель повинна стати нашим пріоритетом. І виходить тут нічого нового не варто. Серед головних і апробованих інструментів регулювання ринку: фінансово-кредитна система з досконалою податковою, емісійною і митною політикою, фінансуванням, кредитом, стратегією і тактикою процентних ставок; механізм ціноутворення і певне співвідношення в ному твердих та гнучких оптових і роздрібних цін, нормативами формування структурних складових цін; різноманітні маркетингові макрозу-

Польовий стан

УСПІХ — ЗА

ВИНАХІДЛИВИМИ

У Луганській області, хоч як старішася, щоб забезпечити селян палим, його, певна річ, не вистачає.

І на заготовлі кормів, як і на інших роботах, енергійно застосовують аграрно-збережені технології. Селяни часом самі думують з власної винахідливості і універсальності своєї техніки. Ось і в радості імені Литвинова Словожанського району під час підбирання валків сіна один трактор тягне одразу 6 причепів-підбиравів ТП-Ф-45. Причому валоса обіймає без будь-яких проміжних операцій, що без них раніше не могли: сіно з валків одразу везуть до місць використання.

Кормів загалом в області намічені заготовки достатньо. Погода сприяє цьому. Кожний гектар кормових плантацій має дати 190 центнерів зеленої маси кукурудзи, 42 центнерів сіна, 425 центнерів кормових коренеплодів тощо. Попередні розрахунки показують, що все це цілком реально. Але вирощене треба зібрати без втрат, уміло зберегти. Тут господарства області використовуватимуть досвід колгоспу імені Гетьманського району, в якому вже значним стало сіносування зелених кормів тільки з використанням консервантів, і тут нічого не гниє, не пріє.

Анатолій КОВЕЛЬЮК.

Луганська область.

ЗЕЛЕНІЄ
«УКРАЇНА»

Як відомо, все геніальне — просте. У колективному господарстві «Україна», що в Явориському районі, на зелених живах працюють і люди, і сонце. Скошена трава потрапляє під спеціальні навіси активного вентилявання сіна з використанням сонячної енергії через сонячні колектори.

П'ять років тому колишній голова колгоспу, нині представник Президента, Богдан Дудяний та його заступник Петро Черкас, який нині очолює господарство, почали про використання сонячної енергії для просушування сіна у Прибалтії. Пометивали разом, пристосували проект до місцевих умов і можливостей й незабаром звели навіс у своєму господарстві. Розташований зі сходу на захід. З південного боку дах побарбозовано чорною фарбою, що дає можливість акумулювати сонячну енергію. Тепло повітря всмоктується вентиляторами, подається під сіно і швидко просушує його.

Зручність і вигода цього методу — очевидні. Завдяки такому способу в господарстві економіяють час електричної енергії, а зміст протейну у сіні, звісно, більший.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львівська область.

ДУЖЕ ВІЛЬНИЙ РИНОК,

або Чергова кінна статуя Тімурязева

Таким чином, спроби повністю віддати у владу ринкової саморегуляції економіки в умовах, коли ледь не сто процентів власності перебувало і продовжує перебувати в руках держави. В умовах, коли за ринковими правилами (до речі, до сих пор спотвореними в порівнянні з еталонними) було запропоновано грати, майже виключно держпідприємствам, наслідком цього виявилася часто діаметрально протилежним очікуванню і тим, що мають місце в країнах цивілізованого ринку. Що вийшло, наприклад, із ситуації, коли монополісти одержали в свої руки важелі вільного ціноутворення, нині добре відомо: «ідеально» «обсеред», гіперінфляція, зuboжіння, необхідна диференціація в доходах різних груп населення тощо. Іншими словами, спроба одноомовити, без відповідної підготовки замінити державне директивне регулювання — головний метод управління монополізованим державним економікою саморегуляцією останнього виявилася не більш ніж авантюрою. Державні підприємства, кожне друге з яких можна без натяжко вважати монополістом, своєрідно скористалися зачатками ринкової свободи і відсутності належного регулювання ринку. Заснувавши біля себе комерційні структури-сателіти під керівництвом свого ж начальника або його родичів, держмонополісти стали з допомогою цих структур перекачувати значні обсяги життєво необхідних Україні товарів за кордон, залишаючи більшу частину вичуреної ВКВ в зарубіжних банках. Те ж, що не потрапило на зарубіжні ринки, реалізовувалося за монополістично високими цінами і без того обіраним співвітчизникам. Причому, сьогодні не тріх нагадати директорам підприємств-монополістів, які найчужіше од усіх воляють: «Держі злодія!», що національне надбання України спливало за кордон зовсім не через нападні підводи урядових установ чи незалежних комерційних структур, хоч певну участь останніх у грабінництві експорту заперечувати не доводиться. Однак головним «насосом», який пе-

рекачав ліву частку таких необхідних Україні товарів за кордон, є тандеми держпідприємств і створення комерційних структур, різних товариств і дуже обмеженою чи взагалі без неї відповідалось. Звідси висновки: монополія державної економіки — речі несумісні. Спроби ігнорувати ці істини ведуть до того, що економіка починає розсипатися на друзки, готуючи соціальний Чорнобиль.

Другою причиною, що зумовлює необхідність зазначеного регулювання, є та ситуація, коли Україна, подібно до більшості країн СНД, опинилася у становищі чужої, котрий, випускаючи напівфабрикати, відокремився. Спроби залучити механізм вільного ринку, та ще й поширити принципи ринкової саморегуляції на його відносини з постачальниками сировини і виробниками готової продукції, загрожують зупинити весь «запод», що експертні результати з успіхом демонструють у економічних взаємодіях.

Уваляю, яке обурення можуть викликати подоби «кормовий» думки і пропозиції у тих, хто ще вчора рішуче викорювали товариницьку ересь, комфортно окупавшись у досить впорядкованих окопах на «передовій» ідеологічного фронту, а сьогодні так само завзято відстоює інтереси капіталізму (крісло або кінешна тому причино).

Так-от, попереджаючи таке обурення, дозволю собі запропонувати увазі наших ринкових неохіт «авторитетну думку з цього приводу визаного західного спеціаліста. Причому, не яогось там шведів, котрий представляє змшану економіку, котра, на думку наших уль-утирників, є ледь не прокомуністичною, а справжнісінького запеклого американського капіталіста. «У даному разі, — пише Лі Якокка, — я покладаю вини на ідеологію, що сповідуєть принципи, згідно з яким будь-яке втручання держави в економіку країни так чи інакше підірває нашу систему вільного ринку. Зрозуміло, у цілком можливе таке явище, як надмірне втручання. Але в міру того, як ми дедалі більше відстаємо від Японії (а ми від Гондурасу, — І. С.), стає дедалі очевид-

нішим, що формують економічні потреби і споживчий попит населення; інвестиційна політика держави, обсяг і структура товарів, що виробляються, форми їх закупівлі та реалізації, квоти ввезення, експортно-імпорту на політика; елементи й допустимі межі надзвичайності при реалізації економічних програм в екстремальних умовах перехідного періоду та інші важелі регулювання.

Саме регулювання ринку має умовно становити 90 процентів того, чим необхідно сьогодні займатися урядові України. Досить різноманітних економічних програм-епохалок, потрібна щоденна, гнучка, цілеспрямована діяльність з регулювання ринку. Не маючи можливості в рамках статті розгорнути систему аргументів на користь необхідності планування в масштабах країни, звернуся до думки вже цитованого Лі Якокки. «Державне планування зовсім не повинно означати соціальні. Воно означає лише наявність примусової стратегії формулювання цілей. Воно означає узгодженість усіх аспектів економічної політики замість розрізненого їх висування частинами, негласної їх розробки людьми, що дають лише про свої вузькогосподарські інтереси. В нас не буде прогресу, якщо ми не відмовимося від безглуздої ідеї, ніби будь-яке планування в масштабі країни є наступом на капіталістичну систему».

Від повної апології директивного планування як елементу казарменого економіки маятник нашого сприйняття економічних реалій хитнувся й застиг у крайній протилежній позиції — повному запереченні державного планування як найважливішої складової регулювання економіки. Але, як емоційно і неспроможливо переконавати політичних захоплених і антипатів над економічним здоров'ям глуздом вже минає. І тому чи не пора повернутися маятнику нашої економічної свідомості в нейтральне положення?

Ігор СОРОКА, керівник центру науково-практичних розробок Донецької товарної біржі, доцент Донецького комерційного інституту.

СВІЙ ХЛІБ — СВОЯ ДЕРЖАВА

Досвід

У Львові відбулася Всеукраїнська нарада-семинар з питань роздержавлення, приватизації і нових форм господарювання в агропродовольчому комплексі за участю віце-прем'єр-міністра В. Дем'янова, міністра сільськогосподарства Ю. Карасика, представників Президента, голів обласних Рад, спеціалістів. Учасники наради оз-

найомилися із селянськими спілками, фермерськими господарствами, підприємствами, де впроваджуються нові форми господарювання.

На думку В. Дем'янова та інших спеціалістів, у Західній Україні переможе саме приватний сектор господарювання на землі.

Оксана АГУНОВИЧ.

Львів.

Щось новеньке

З ДАЛЕКИМ ПРИЦІЛОМ

У Коломийському міськвиконкомі зареєстровано «Фонд Олександра II Ойльєха». Його засновники не закликають до відновлення монархії в нашій державі, а лише займатимуться збиранням історичних відомостей про три коронованих осіб, князів та членів їхніх сімей, родівід яких починався у Коломийщині.

На віддалену перспективу члени фонду домагаються повернення замків і маєтків нащадкам колишніх можновладців, з тим щоб залучати їх до інвестування нашої економіки.

Івано-Франківська область.

Василь БАБУХ.

ДЕСАНТУЙТЕСЯ НА ГОРОДИ!

Недавнє рішення уряду про значне подорожчання поцінок не порушило звичайного ритму життя харків'ян. Харків має спокій і витримку. Не працюють, здається, прийнявши з три десятки великих промислових підприємств: не вистачає сировини, комплектувальних, коштів на зарплату. У вимушеному, здебільшого неоплачувану, відпустку пішли десятки тисяч робітників. Люди розійшлися: хтось по своїх городах, дачних ділянках, прагнуть у цей нелегкий час забезпечити себе на зиму городиною. Обласна держадміністрація, харківська міська влада пропонують згадати «трудодні десантів». Кожен з городян, котрий обробить 2-3 гектари посівів, заявив глава облдержадміністрації Олександр Масельський, повністю зможе забезпечити себе на рік основними продуктами. Зарохавуються із «шефами» колгоспів і радгоспів будуть винятково натуроплатою — борошном, олією, цукром...

Реалії

Проте Харківське об'єднання профспілок продовжує погрожувати і парламенту, і уряду страйком, а Президентів — референдумом. І цього разу, здається, серйозно. Як повідомив голова обласного об'єднання профрад Віктор Чуб, понад тридцять підприємств Харкова, на яких працює більш як сто тисяч чоловік, прийняли рішення провести 24 червня односторонній попереджувальний страйк. Мета? Звернути увагу уряду на важке економічне і соціальне становище трудящих харківського регіону. Ми вимагаємо від владних структур забезпечення роботою всіх працівників державних підприємств, перегляду рівень мінімальної зарплати, відміни на державних підприємствах обмеження на оплату праці, пом'якшити митні правила...

Харків.

Микола КОСІЙ.

Знак біди

У ХЕРСОНІ — НАФТОВЕ ОЗЕРО

Підземне нафтове озеро довжиною три-чотири кілометри виявили у місті спеціалісти науково-дослідного інституту «Укрводпоєко» і Інституту геології АН України. Витікаючи з місцевого нафтоперекритого в'язу, воно вже забруднило територію площею майже 30 квадратних кілометрів.

До зоми забруднення потрапили житлові будинки, понад 55 свердловин з яких черпають п'яту воду і яку використовують у технічних цілях. В окремих місцях гранично допустима концентрація шкідливих речовин у підземних водах значно перевищена. Виникла небезпека, що токсичне озеро згодом просочиться аж до Дніпра.

Іван КАЛІНИЧЕНКО.

Замість кримінальної хроніки

ДЕЩО ПРО «ЧЕРВОНІХ ТЕРОРИСТІВ» І «ЧЕРВОНІХ ПІВНІВ»

10 червня розпочалася повна фінансова ревізія виробничого об'єднання «Первомайськвугілля» — згідно з рішенням колегії Держкомвугілля України, яка розглядає вимоги б голодуючих активістів Незалежної профспілки гірників (НПГ). Таким чином робітничі лідери прагнуть звернути увагу громадськості на безгосподарність, зловживання службовим становищем керівників виробничого об'єднання.

Ще до початку ревізії зв'язано з подіями комерційного директора об'єднання І. Двох директорів шахт. І після цього, за словами голови НПГ шахти імені Менжинського Юрія Архипчука, почався «червоний терор» керівництва «Первомайськвугілля». На його думку, за відлучення від годинників керівників профспілкового лідера оголошено справжню війну. Генеральний директор об'єднання цього і не приховує. «Він

мені відкрито заявляє, що нам треба бити мори і для цього є засоби і люди», — стверджує Архипчук.

Вночі підпалили вхідні двері до квартири Архипчука.

— Неваже ситуація настільки серйозна? — запитав я главу Первомайського міськвиконкому В.Г. Кувака.

— Авжеж. Підпал дверей начебто був. На місці пригоди відбулася міліція, порушено кримінальну справу. А більш нічого надзвичайного не трапилось, чекасмо розслідування ревізії.

До речі, НПГ — організація впливова, але не треба перебільшувати її авторитет серед шахтарів. Із них до НПГ вступили тільки 3 тисячі чоловік, а решта 17 тисяч вирішили залишитися в профспілках, які ми звикли називати державними.

Анатолій КОБЕЛЬНИК.

Луганськ.

Продиктовано в номер

Севастополю — 210 років

Спокоїна була обстановка у Севастополі 12-го червня, коли відзначали 210-ту річницю заснування міста. У парках та скверах пройшли масові гуляння, на літніх майданчиках — концерти самодіяльних і професійних художніх колективів.

Севастопольці і моряки-чорноморці тепло сприйняли поздравлення з 210-ю річницею міста, що надійшло від Президента України Л. Кравчука.

Правда, блок лівих сил і рух «За-Республіку Крим» спробували використати 210-ту річницю у своїх цілях. 12 червня вони організували на площі Нахмова мітинг, на який приїшли близько 600 чоловік. Лунали крики до відновлення СРСР, повернення Севастополя до складу Росії. Керівники неконституційних партій та рухів Криму і Севастополя стверджували, що «лише комуністична партія здатна об'єднати всі народи під прапором великої Росії й повести їх у світле комуністичне майбутнє».

Мітинг тривав трохи більш як годину. Не отримавши підтримки у жителів Севастополя і моряків-чорноморців, мітингувальники розійшлися. А 13 червня в Севастополі було спокійно. Усі з почуттями надії чекають наступної зустрічі Президента України і Росії, яка повинна відбутися в Москві 17 червня.

Преставин. Президент України в Севастополі Іван Ермаков сказав вашому кореспонденту: «Ситуація в Севастополі нагнітають штучно неконституційні і проросійські сили. Вони використовують будь-який привід. Я переконаний, що Президентів двох країн вдасться домовитися. Є кілька варіантів розв'язання проблеми Севастополя і Чорноморського флоту. Мені приємно, що 210-ту річницю міста відзначили гідно. Це вселяє надію, що мир, спокій і злагода в Севастополі і Криму нікому не заважає порушити. У мирі й дружбі тут і надалі житимуть росіяни, українці, кримські татари, громадяни інших національностей. І разом будуватимуть вільну й незалежну Україну».

Олександр ПІЛАТ.

Експерт-інформатика

У Алієва є перспективи

Глава Нахічеванської автономної області Азербайджану Г. Алієв відбув до Г'янджі для переговорів із західниками, очолюваними полковником Гусейновим. За деякими даними, вони готуються до наступу на Баку.

Гусейнов вимагає відставки Президента республіки А. Ельчбієві і виступає за повернення до влади Г. Алієва. Деякі особи Азербайджану не виключають, що Г. Алієв може очолити республіканський парламент.

У той же час

Загострилася ситуація на вірмено-азербайджанському фронті. Інформація про підписання Вірменією повідомлення, що азербайджанські війська атакували Аскеранський район Нагірного Карабаху, тоді як, за даними з Баку, вірменські сили відновили наступ з території НКАО в напрямку Агдамського району Азербайджану.

Юридичні казуси

Учора в Ризі розпочався суд над колишнім лідером комуністів Латвії Рубікусом. На думку багатьох політиків республіки, суд має зосередитися на серйозну політичну проблему. Аж нещодавно 57-річного Рубікуса обрано депутатом латвійського парламенту, хоча сам обранець перебував під арештом. Згідно з чинним законодавством експершного секретаря ЦК КПЛ ні можна притягнути до відповідальності без згоди парламенту.

Сили ООН

відкривають вогонь

20 чоловік загинуло внаслідок обстрілу пакистанськими солдатами людського наповню в Могодіш (Сомалі). Вогонь було відкрито після того, як по солдатах почали стріляти невідомі особи з вікон та дахів будинків.

Західні експерти зазначають, що сили ООН, серед яких є й пакистанські підрозділи, вимушені діяти силою, щоб не розгубити авторитет.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

ЧИ ПРИНЕСЕ МИР «КАВКАЗ БЕЗ ВІЙНИ»?

Актуально

У Тбілісі відбулася нарада різних політичних течій Грузії, Азербайджану та Вірменії, які пропонували шляхи до відновлення миру й розвитку демократичних процесів у регіоні.

У роботі наради від азербайджанської сторони взяли участь члени лише однієї партії — «Слава», які були уповноважені вести переговори від імені 25 азербайджанських організацій. Втім, ні про які переговори мови в Тбілісі не було. Як зазначив на пресконференції за результатами зустрічі представник вірменської партії «Дашнакцутюн» Є. Гаспарян, з перших хвилин наради стало зрозуміло, що азербайджанська й грузинська сторони унікають будь-яких обговорень і конструктивної роботи. Вони заявили, що підготовлено проект декларації під назвою «Кавказський дім», і всі вони наступні зусилля зводилися до підписання цього документа.

— Насторожило те, — підкреслює Є. Гаспарян, — що грузинська й азербайджанська сторони зустрічалися і розробляли даний

документ до початку зустрічі без нашої участі. Та й сама декларація не може бути підписана нами, бо проголошена в ній принципи суперечать національним інтересам вірменського народу, а основна ідея цього документа зводиться лише до того, що необхідно усунути політичний вплив в регіоні третій сил і самим будувати свій «Кавказський дім». Однак чомусь під третью силою мається на увазі тільки Росія і жодного слова про Туреччину або США.

Весь текст декларації був насичений антиросійськими гаслами. Ми дійшли висновку, що ініціатори Тбіліської зустрічі переслідували єдину мету — отримати документ, в якому всі сторони вимагали б «виходу» Росії з Кавказу.

Що ж до результатів Тбіліської наради, то підписана комісія, в якій узявся про створення постійно діючого форуму «Кавказ без війни».

Ара МЕЛІКСЕТАН.

Єреван.

У сусідів

ХВОРОБА ВІЩУНКИ

Відома болгарська віщунка баба Ванга важко захворіла. Про це написала популярна софійська газета «24 часа». Спроби вашого кореспондента перевірити цю інформацію результату не дали. Телефон баби Ванги мовчить. Але телефоністка в Петричі, рідному місті провидиці, підтвердила: надруковане — правда.

Отож, три тижні тому бабу Вангу спіткав інсульт. Але інтенсивне лікування було підлітним і минулого тижня вона навіть змогла прийняти важку хвору дитину. Однак два дні тому здоров'я баби погіршилося, вона прикована до ліжка, нікого не приймає. Про неї підкається приватний лікар.

Віщунці вже понад 80 років. Це не перший інсульт, який вона перенесла. Протягом останніх кіль-

кох років баба Ванга мала 3-4 інсульти в легкій формі. Люди з її оточення кажуть, що вже на початку року було помітно, якого розумового напруження вартувало їй зосередитися при контакті із хворим. Вона все частіше помилялася. Подейкували, що одним із останніх, кого прийняла баба Ванга, був 30-річний президент Калмикії.

Василь ЖУКІВСЬКИЙ.

Софія.

Проблеми

НА СОМАХ МОЖНА ЗАРОБИТИ. ПОЛІТИЧНИЙ КАПІТАЛ

Рада Федерації профспілок Киргизстану виступила із заявою, в якій піддала критиці введення національної валюти в республіці. «В результаті грошової реформи, — сказано в ній, — завдано ще одного удару по доведеному до злиденного стану життєвому рівню народу».

Автори документа вважають, що часу, наданого для обміну грошей, було явно замало. Населення не поспістило про заборону на обмін так званих «радянських» (віддрукованих у колишньому СРСР) рублів. Не було створено і товарного запасу. Ціни на продукти за останні дні підвищилися з 60 до 90 відсотків і продовжують зростати.

Становище загострилося ще й

тим, що з уведенням національної валюти були підвищені ціни на хліб у 2,3 раза, а тарифи на транспорт, зв'язок, електроенергію збільшені у 2 — 2,5 раза.

Профспілки вимагають від уряду негайно підвищити мінімальну зарплату і пенсії до рівня не нижче 70 відсотків від прожиткового мінімуму, забезпечити їх своєчасну виплату, індексацію доходів і збереження населення. Керівництво Федерації вважає за необхідне припинити обвальне введення цін і запровадити в державній торгівлі їх регулювання, а також встановити державний контроль за збереженням старих і створенням нових робочих місць.

Богдан ДЕНИСЕНКО.

Бішкек.

На зв'язку Софія

ЗНОВУ ДОМАГАЮТЬСЯ ВЛАДИ

Болгарський парламент підтримав уряд Любена Бєрова. За нього проголосували 140 депутатів, проти — 76, переважно від Союзу демократичних сил (СДС). Останні вимагають відставки кабінету і проведення дострокових виборів до Народних Зборів. Проте, як зазначають деякі місцеві газети, «номер не пройшов».

Це була друга спроба депутатів від СДС створити урядову кризу. За першу оглядачі вважають мітинг прихильників Союзу 13 травня в Софії. Поліція, яка охороняла парламент, довелося застосувати кийки. Тоді як стверджують лідери СДС, перепало й голові парламентської групи Союзу Стефану Бєрову. Наслідком порушення депутатських імунітетів мала бути відставка прем'єра та міністра внутрішніх справ. На пресконференції представники МВС заявили, що поліція не била депутата. Немає сумніву, що Союз демократичних сил, який наприкінці минулого року втратив владу, тепер знову її домагається.

Василь ЖУКІВСЬКИЙ.

На захист справедливості

виступила група народних депутатів України

Народні депутати України Г. Алтунян, П. Панченко, Ф. Саварський, Л. Ганзок, В. Чорновіл та інші звернулися до міністра юстиції В. Опоненка, голови Верховного суду В. Якименка, Генерального прокурора В. Шинькіна, а також до народного суду Ленінського району Луганська з відкритим листом.

У народному суді Ленінського району, пишуть народні депутати, має розглядатися справа Овчаренка, звинуваченого в дорожньо-транспортній пригоді, яка сталася в листопаді 1989 року. З автомобілем, за кермом якого він сидів, зіткнулася машина секретаря Луганського обкому КПУ з лівих ідеологій Н. Жукосов, що поверталася з аеропорту після прощів С.Гуренка та П.Куляса.

Як стало відомо з газет «Молоді України», «Віче» та «Закон і бізнес», а також із звернення до комісії Верховної Ради України, що справу було прийнято до прямих ідеологій Н. Жукосов, що поверталася з аеропорту після прощів С.Гуренка та П.Куляса.

Іні не розглядаючи клопотання В. Овчаренка про відведення судових органів Луганської області, і справу надіслав на розгляд тому самому облсуду.

Після цього Луганський облсуд, у свою чергу порушуючи вимоги ст.33 КПК України та свою ж ухвалу (яка не була скасована в цій частині Верховним судом) про те, що справа В. Овчаренка підсудна суду не нижче за рівень обласного, листом надіслав її нижчестоящому варсуду Ленінського району. Останній 17 березня 1993 року заарештував підсудного.

У зв'язку з тим, що голова Верховного суду України та його заступники, порушуючи вимоги ст. 384 КПК України, не відповіли на жодну зі скарг В. Овчаренка в порядку нагляду, а також на публікації у пресі та надіслали на адресу голови відповідні примірники газет (що завжди було безсумнівною ознакою відсутності об'єктивних доказів справедливості), народні депутати вважали за свій обов'язок зробити депутатську заяву.

Вони вимагають негайного втручання всіх, до кого звертаються, з тим, щоб було ясно, що, напевно, в Україні скасовано ст.6 Конституції, що ніякі політичні амбіції не можуть брати гору над Законом, особливо, коли йдеться про долю людини, про відверте зупинення з її прав.

Борис ЛЮБ'ЯЗЬ.

На шпальтах преси Рад

Податок на ... покійника

Усім нам живеться нині нелегко. «Може, й правда, — пише харківська міська газета «Слобода», — що у потойбічному світі краще, ніж на нашій трітій землі. Тільки як же туди потрапити, в той рай? Адже живемо ми в державі нецивілізованій, і саме вона створює такі умови, щоб відходили ми в небуття не по-людськи».

Чи може собі дозволити пенсіонер за мізерні гроші провести в останню путь, скажімо, подругу життя, якщо коштує це 100—150 тисяч карбованців? Запитує в кореспондентів «Податок на добавлену смерть» автор «Слободи» М. Димов. Далі на прикладі покійниці пенсіонера Г. Гострого він розповідає:

— Так випало, що спочатку Григорій Павлович поховав сина. Не витримала гора дружина і невдовзі померла. Він намагався зробити все, щоб провести її в останню путь, як належить. Ритуальна служба міста прагнула йому допомогти. Надала домовину без оздоблення. Так дешево — всього 13524 карбованці. Правда, нагадає, що слід це сплатити податок на добавлену вартість — 20 відсотків. Таким чином, ціна підскачила до 16229 карбованців. А потім подібно траплялося на кожному кроці. Автокатафалк 7500 карбованців плюс податок — 1500. Могила — 6569 плюс податок 1315 карбованців і т. п. Це, зауважу, ще за старими цінами, які тепер підскачки утричі...

— Кому ж спало на думку запровадити податок на покійника? — справедливо запитує газета. — Ним аморальний і бездушний вигляд усього міста. Ізвещення для міст і сіл всієї України. Заслужує на увагу пропозиція газети: в умовах неможливої підвищення цін на ритуальні послуги варто заснувати благодійний фонд, відкрити рахунки, на які трудові

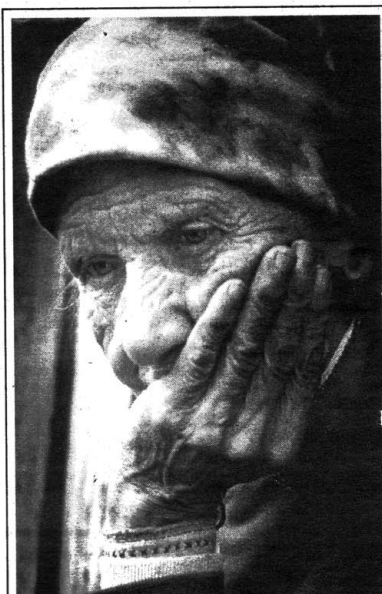

Фото Михайла ТКАЧІВСЬКОГО.

колективи підприємств і організацій, комерсанти перераховували б кошти для проведення в останню путь своїх працівників, членів їхніх сімей. Думается, що тут мало б сказати слово Міністерству соціального захисту населення України. Щораз стосується податку на покійника, сподіваємося, що ваш шановний уряд схаментіється.

Факт

Порушено 12 кримінальних справ

Органами прокуратури України проведено перевірки додержання законодавства про підприємництво в системі залізничного, авіаційного та водного транспорту України.

Серйозні порушення закону виявлені у Чорноморському морському пароплаванні, в деяких об'єднаних авіаціях, на підприємствах Західно-Українського і Південного транспортних регіонів. Найбільш поширені порушення, пов'язані з незаконним створенням малих та спільних підприємств, розбавлянням державного майна, приховуванням від оподаткування доходів у валюті та карбованцях, з протиправним сумісництвом керівниками транспортних підприємств посад у комерційних структурах і таке інше.

Після вступання прокуратури за результатами перевірки внесено 338 подань, приписів і протестів про усунення порушень закону та скасування незаконних угод, 27 службових осіб притягнуто до дисциплінарної та адміністративної відповідальності, направлено 9 позовів до судів на відшкодування заподіяних державі збитків. За фактом зловживань порушено 12 кримінальних справ.

Вл. інф.

Невже наздоженемо світ?

Національна академія США окреслила коло найвищих наукових досягнень протягом останніх 25 років. Це висадка на Місяць, використання супутників, мікропроцесори, комп'ютерний дизайн, гігантська реактивна тяга, телевізійний екран, нові композиційні матеріали, волоконно-оптичний зв'язок і продукти генної інженерії.

На минулих загальних зборах АН України президент академії Б.Патон відзначив, що українські вчені досягли найкращих наукових результатів і міжнародного визнання насамперед у галузі генної інженерії, фізики й математики, молекулярної фізіології... Невже у нас з'явилися шанси наздогнати світ?

Катерина КІНДРАСЬ.

Пішки не ходитимемо

Днями на вулицях Херсона з'явилися елегантні, пофарбовані в золотий колір тролейбуси, які надійшли з Дніпропетровського заводу «Південмаш». У перспективі вони замінять зношену техніку.

А мости для цих машин почав випускати колектив об'єднання «Херсонський комбайновий завод імені Петровського». Вже завершувється виробництво досвідних зразків нової продукції, яка дозволить дніпропетровцям нарощувати обсяги виробництва вітчизняних тролейбусів.

Петріці постійно роблять експортні споживачі. Вони освоюють виробництво мостів для тракторів ЮМЗ, вже виробляють принципові візки для малогабаритних автомобілів («Колос») і для автомашин ВАЗу («Асканія»), наповнюють рынок цінно створеними газовими плитами, іншими товарами щодняного споживання.

Іван КАЛІНИЧЕНКО.

БІЗНЕСМЕНИ — ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ

Крилате гасло «Діти — наше майбутнє» сьогодні викликає гірку посмішку. Ми жили перед ними. Тисячі хворих українських дітей відлучають на собі відлучку Чорнобиля і потребують термінової медичної допомоги. Але в знесителі держави, на жаль, не вистачає на це коштів, ліків, спеціалізованих закладів. Тому кожний факт конкретної допомоги дітям, як кажуть, — на вагу золота.

Днями до Києва повернулася група дітей, котрі відпочивали й лікувалися в США. Два тижні юні громадяни України гостювали в штатах Нью-Йорку, Нью-Джерсі, Вірджинії та Пенсильванії, жили в американських сім'ях. Їх приймали сенатор штату Нью-Джерсі Уолтер Ренд, мер міста Камден Альфред Пірс, зірки ділового світу Америки Рональд Сандмейер, родина Стронґів, голова Асоціації шерифів, шериф поліції штату Нью-Йорк Томас Скотт.

Вражені у наших юних земляків, напевне, вистачить на все життя. Вони побували в Державному акваріумі, де

побачили унікальну колекцію живої фауни, американські поліцейські подарували їм предмети своєї виробничості (навіть справжній знак детектива). Діти з України були гостями знаменитих клубів, їздили на екскурсії, відвідали «Купер госпітал» і обстежувалися там.

Телебачення та газети приділяли значну увагу чорнобильським дітям, і тон їхніх матеріалів був щирий і доброзичливий... Юні українці зустрічалися з американськими школярами, розшитували одне одного про життя, навчання, захоплення.

Отже, здійснено ще один крок на шляху взаєморозуміння та встановлення дружніх контактів між двома державами, і допомогли його зробити болгарсько-українська фірма «Інтеркомплекс» та міжнародний дитячий фонд «Золоті ворота» за сприяння міністра закордонних справ України А. Зюлєвара, розшитували одне одного про життя, навчання, захоплення.

Вражені у наших юних земляків, напевне, вистачить на все життя. Вони побували в Державному акваріумі, де

До речі, невдовзі до Києва прибуде один з керівників всеукраїнського «Kіvanіs club», який має намір організувати філіал цього клубу в Україні.

Велика частина коштів від клубної діяльності повинна піти на благодійні та гуманітарні програми і, зокрема, на програму «Діти Чорнобиля». Американські сім'ї, де мешкали юні кияни, запрошують до себе нових гостей. Але для того, щоб здійснити мандрівку до Америки, потрібні кошти. Можуть серед вітчизняних ділових людей знайдуться очікує допомоги дітям, що постраждали від аварії на ЧАЕС, і взяти частину витрат на себе? Для цього треба звернутися до фірми «Інтеркомплекс» по телефону 295-49088.

До речі, наприкінці жовтня цього року в Києві відбудеться болгарсько-українська зустріч, і «Інтеркомплекс» запропоновано бути головним організатором. Частина коштів від спільної діяльності ділових партнерів теж піде на реалізацію благодійних програм «Діти Чорнобиля».

Георгій МЕЛНІЧУК.

ХАЙ СВІТЯТЬ ІМ ЗОРІ!

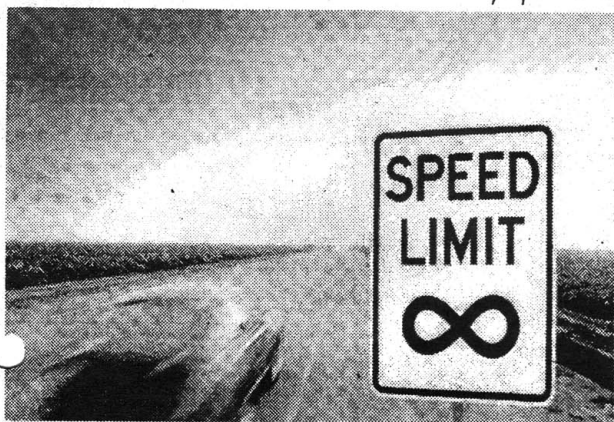
Вони почували себе справжніми «зірками» — діти, які з'їхалися із 16 шкіл-інтернатів Київської області до броварського піонертабору «Сонячний» на фестивалі художньої творчості, що проходив доруче, але може стати традиційним. Організаторами фестивалю виступили відділ народної освіти Київської обласдержадміністрації та Будівник художньої творчості. На фестивалі можна було побачити кераміку, картини, вишивки, квітану, почути пісні...

Фото Укрінформ.

ШВИДКО!

ЯК В ПРИВАТБАНКУ

Центр
Прискорених
Розрахунків

- електронні платежі в режимі реального часу;
- відкриття суброзрахункових та рублевих рахунків підприємств;
- відкриття кореспондентських рахунків банків;
- рублеві платежі у всі країни СНД;
- вигідне розміщення тимчасово вільних коштів підприємств.

ЦЕНТР ПРИСКОРЕНИХ РОЗРАХУНКІВ -
БАНКІВСЬКІ ТЕХНОЛОГІЇ НА ВАШОМУ СТОЛІ

Телефони в м.Дніпропетровську: (0562) 41-20-15, 78-21-91

ОДИС

ВАШ КОНЬК НА ШВИДКИХ ДОРОГАХ - ФІРМА "ОДИС"

- ☐ ВАМ НУЖНО ПЕРЕВОЗИТЬ ОХЛАЖДЕННЫЕ И ЗАМОРОЖЕННЫЕ ПРОДУКТЫ?
  - ☐ ВЫ ХОТИТЕ ИМЕТЬ В СВОЕМ ХОЗЯЙСТВЕ ПЕРЕДВИЖНОЕ ОВОЩЕХРАНИЛИЩЕ С ИДЕАЛЬНЫМИ УСЛОВИЯМИ ХРАНЕНИЯ?
  - ☐ ВАМ НУЖНЫ СУПЕРАВТОМОБИЛИ СЕМЕЙСТВА МАЗ?
- ВОСПОЛЬЗУЙТЕСЬ УСЛУГАМИ ФИРМЫ "ОДИС" - ВСЕ ВАШИ ПРОБЛЕМЫ БУДУТ РЕШЕНЫ!

"ОДИС" ПРЕДЛАГАЕТ:

- ☐ двухосные изотермические полуприцепы с прекрасной термо-изоляцией и идеальной защищенностью от краж и взломов;
- ☐ новейшие автомобили МАЗ-54323, МАЗ-54329 с любыми модификациями изотермических полуприцепов;
- ☐ установку в течение одного дня изотермических кузовов на шасси автомобилей МАЗ, КраЗ, ЗИЛ, ГАЗ;
- ☐ доставку грузов в кратчайший срок в страны СНГ и Европы.

Наша надежность - Ваше спокойствие!

Телефоны в г.Одессе: (0482) 66-31-36, 61-88-05.
Факс 65-90-61

ФІРМА SELMI —
СУМСЬКЕ ВО «ЕЛЕКТРОН»

зі складу оптом пропонує газопальниковий пристрій «ПОЛУ-М'Я І» з вбудованою автоматикою «АРБАТ-1М1» — автоматичне регулювання і контроль роботи побутового опалювального апарату з водяним контуром або побутової печі.

ВИСОКА ЕКОНОМІЧНІСТЬ
І НАДІЙНІСТЬ ЕКСПЛУАТАЦІЇ —
ЦЕ НАШ ГАРАНТ.

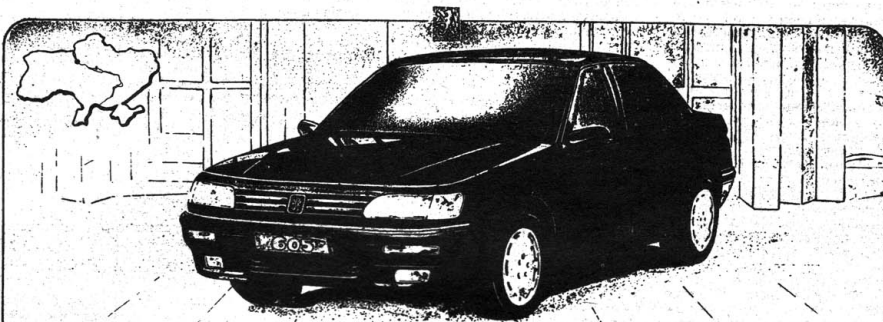
Блок автоматики «Арбат-1М1» може постачатись окремо. Оптові партії реалізуються без націнок. Оплата за договором.

Інформацію можна одержати:
244030, Україна, м. Суми, вул.
Комсомольська, 68-А.
Телефон: (0542) 27-41-49, 27-41-67.

Клініка Українського
науково-дослідного інституту
фармакологічної ендокринних
захворювань

Надає висококваліфіковану діагностичну та лікувальну (терапевтичну та хірургічну) допомогу ендокринним хворим (хвороби щитовидної, білячкової, надниркових, статевих залоз, цукровий діабет, гінекологічна ендокринологія, включаючи ендокринне безпліддя, та ін.), хворим на ожиріння. При звертанні бажано мати виписку з історії хвороби.

Адреса поліклініки: 310057,
м. Харків, вул. Римарська, 28.
Телефони: 43-16-04, 47-61-39.
Адреса стаціонару: 310070,
м. Харків, Померни, 27.
Телефон: 44-11-88.

ПЕЖО - ДОСВІД ДОРІГ УСЬОГО СВІТУ!

Бататоразові переможи
ралі «Париж — Дакар»
автомобілі «ПЕЖО»
довели свою міцність,
надійність та економічність і
свій престиж повсюди — від
піків Сахари до автострад
Америки.

Автомобілі «ПЕЖО»
від офіційного
імпортера «ІЛТА Київ» —
це гарантія та фірмовий
сервіс.

Двигун — дизельний
чи карбюраторний,
додаatkово обладнаний,
колір — на Ваш
вибір.

При укладанні угоди з імпортером за домовленістю, зазначеною до якого офісу за адресою:
Київ-10, вул. Святого Покрова 11-А
тел. 290-40-33, 290-42-48, 290-42-70
факс 290-42-74

PEUGEOT ІЛТА КИЇВ
OFFICIAL IMPORTER

Фірма «АКБА-У»

очисні споруди природних і стічних вод
проектуюмо
будуємо

вводимо в дію

на всій території СНД
Україна, 266028, м. Рівне, а/с 122
Тел./факс (036-22) 4-00-46, 6-24-12 (з 9.00 до 18.00)
6-12-11, 4-15-06 (після 18.00).

НИЗИ — НА МАЙДАНІ. ВЕРХИ — У ЗАЛІ

13

ХТЗ ІМЕ
СТРАЙКУВАТИМЕ(Закінчення.
Початок на 1-й стор.).

— Я думаю, — продовжував П. Тодоров, — Президенту, парламенту, уряду вистачить здорового глузду, щоб знайти компроміс у розв'язанні тих питань, які постануть у трудових колективах. Буде розв'язано економічні проблеми, відійдуть на другий план і політичні суперечності.

— Однак робітники ХТЗ покинули заводські цехи і вийшли на стихійний мітинг. Які основні їхні вимоги?

— Невдоволення певної частини заводчан зумовлене перш за все тим, що Верховна Рада не виконала свого рішення. Було заявлено, що підвищення цін можливе лише після підвищення заробітної плати. Ціни вже «стрибували», а проіндексовану зарплату люди ще не отримали. По-друге, відповідальні особи через пресу стверджували, що підвищуються ціни в основному у два з половиною рази. Народ, здається, психологічно вже якийсь настроївся на це. А основні продукти подорожчали у 4—6 разів. Наведемо, до розрахунків входили чорна кіра та інші делькатеси, але нежве «нагорі» не знають, що їдять і як рахують свій бюджет робітничі сім'ї? Навіщо ж думати народ?

— Профспілки Харкова ведуть роботу з підготовки загальнономіського страйку. Яке ставлення ХТЗ до цієї акції?

— На багатьох підприємствах, як мені відомо, тепер проводять збори трудових

колективів, з'ясовують у такий спосіб громадську думку щодо проведення страйку, настрої людей. Ми, та й деякі інші великі харківські заводи, у цей кампанії участі не беремо. На нашому заводі є принципи покращити життя ми можемо лише власною працею. Звичайно, ми підтримуємо вимоги страйкарів, але зупинити Харківський тракторний — це брати на себе надто велику відповідальність. ХТЗ пов'язаний із сотнями підприємств. Є заводи, які працюють тільки на ХТЗ. Є й ще одна причина. Ми працюємо на село. А чи думає загаль страйкарів, що буде тоді, коли застрайкують селяни?

Микола КОСІЙ.

НАШІ ГРОШІ —
НЕ ДЛЯ ВІЙНИ

Луганськ. Учора з 8 годин ранку до бунку області держадміністрації знову почали прибувати колони страйкарів. Чого вони добиваються? Обнародження програми виходу України зі штучно створеного економічного тупика, підвищення зарплати відповідно до нових цін, ліквідації комерційних структур і негайного декларування доходів, відміни обмеження заробітної плати, зниження планки прибуткового податку, відставки вищих владних структур України.

Страйкарі вирішили цього дня обійтися без «червоних», які на попередніх мітингах виступали частіше, аніж шахтарі. І лексикон мітингу змінився мало не дів-

метально: не було чути нічого про «бандерівців», «навіки з Росією» тощо.

На мітингу виступив представник Президента у Луганській області Б. Хананов. Найгучнішу реакцію мітингувальників викликало повідомлення про налагодження вільної прикордонної торгівлі з сусідніми російськими областями, про те, що буде наведено порядок на ринках, де, за словами одного із страйкарів, «засили кавказці і, можливо, за гроші від продажу гнилих фруктів купують зброю і підтримують війну у себе на батьківщині».

Головного рішення на мітингу прийнято не було. Всі чекають, що скажуть Верховна Рада, Кабінет міністрів.

Анатолій КОВЕЛЬНИК.

МІСЬКА ВЛАДА
ПІДТРИМУЄ
ШАХТАРІВ

Кривий Ріг. 14 червня гірничий шахт Кривбасу на своїх зборах підтримали економічні й політичні вимоги вугільників Донецького басейну і почали безстроковий страйк.

На загальнономіському мітингу, який відбувся учора, до страйкуючих гірників приєднались трудящі Північного, Інгuleцького, Новокриворізького заготівельних комбінатів.

Виступаючи на мітингу, голова Криворізької міськради та виконком Юрій Любенко сказав, що міська влада підтримує вимоги страй-

карів. Він зазначив, що з її боку робиться все, аби до Кривого Рогу прибула урядова комісія з Києва. В результаті, прийнятий на мітинг, говориться, що коли вимоги страйкарів не будуть виконані, вони залишають за собою право розпочати збір підписів про надвор'я Президенту і Верховній Раді України.

ШАНУЙМО
ДЕРЖАВУ, ПАНОВЕ-
ТОВАРИШІІ

Червоноград. Група шахтарів Червонограда повернулася з Донецька. Там голова територіального комітету профспілки вугільників Олександр Любарський виступив на майдані перед страйкарями.

— Шануймо державу, в якій живемо, панове, товариші — звернувся до шахтарів українською мовою корінний росіянин.

Від імені червоноградців він закликав їх утриматися від крайніх заходів, від політичних вимог.

На засіданні страйкомови обидві профспілки — незалежна й вільна — заявили про те, що червоноградські шахтарі підтримують соціально-економічні вимоги донецчан, але вони мають намір діяти цивілізованими шляхами, не перетягуючи коваду на себе. Нині вони не страйкують. Крайні політичні вимоги, на думку червоноградців, продуктивні антиукраїнськими силами.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

СУДДІВСЬКИХ
ПРОТОКОЛІВФУТБОЛ. Чемпіонат країни.
Вища ліга. 29 тур.

«Волині» — «Торпедо». 2:1.
6500 глядачів. Голи: Диний (15, з пенальті), Гащин (88) — у господарів; Єсіпов (28) — у гостей.

«Таврія» — «Дніпро». 0:1.
2000 глядачів. Голи: Мороз (41).
«Металіст» — «Кривбас». 2:0.
4000 глядачів. Голи: Колесник (10), Шинкаров (59).

«Шахтар» — «Чорноморець». 4:1. 2500 глядачів. Голи: Богдан (30), Столицький (33), Попов (50), Ателінін (75) у господарів; Гусєв (23) — у гостей.

«Верес» — «Буковина». 3:12000 глядачів. Голи: Мороз (7, 26, з пенальті), Савченко (88) — у господарів; Фініаль (33) — у гостей.

«Кривбас» — «Карпати». 3:2. 7000 глядачів. Голи: Пандіро (23), Ніченко (28, 78, з пенальті) — у господарів; Кардаш (5), Мазур (89) — у гостей.

«Металург» — «Нива». 0:0.
2500 глядачів.
«Дніпро» — «Зоря-МАЛС». 4:0. 8000 глядачів. Голи: Мізін (17, 42, з пенальті), Леоненко (30, 60).

В Н П М О

Дніпро	17	8	4	55	— 13	42
Дніпро	17	8	4	48	— 19	42
Чорноморець	16	4	9	40	— 31	36
Шахтар	10	12	7	43	— 32	32
Металіст	12	7	10	37	— 27	31
Карпати	9	10	10	35	— 32	27
Металург	9	9	9	31	— 27	27
Кривбас	8	11	10	27	— 38	27
Кривбас	8	11	10	22	— 36	27
Таврія	11	6	13	36	— 50	26
Волині	9	8	12	27	— 31	26
Буковина	9	7	13	31	— 37	25
Торпедо	9	6	14	28	— 40	24
Нива	7	9	13	20	— 25	23
Зоря-МАЛС	9	4	16	24	— 45	22

Бомбардирів: Гусєв («Чорноморець») — 16 м'ячів; Леоненко («Дніпро») — 14.

Перша ліга. 39 тур. «Норд-АМ-Поділья» — «Рось» — 2:0.
«Нива» — «Динамо-2» — 1:0.
«Автомотобіст» — «Прикарпаття» — 1:0.
«Десна» — «Прип'ять» — 3:1.
«Скала» — «Еніс» — 1:1.
«Знакпробити» — «Металург» — 3:0.
«Ворскла» — «СК Одеса» — 3:1.
«Нафтовик» — «Артаніс» — 0:0.
«Хімік» — «Темп» — 2:3.
«Скала» — «Кристал» — 3:1.

Друга ліга. 31 тур. «Дніпро» — «Азовець» — 2:1. ЦСК ЗСУ — «Дружба» — 0:0.
«Титан» — «Металург» — 2:0.
«Металург» — «Зірка» — 2:1.
«Чайка» — «Чорноморець» — 1:1.
«Бажановець» — «Галичина» — 2:0.
«Вогнобудівник» — «Дністр» — 1:0.

Перехідна ліга. 31 тур. «Гірник» — «Динамо» — 1:2.
«Прометей» Д. — «Торпедо» — 1:3.
«Антрацит» — «Бойовик» — 2:0.
«Прометей» Ш. — «Нафтохімік» — 1:1.
«Шахтар» — «Електрон» — 2:0.
«Фрунзенець» — «Авангард» — 2:1.
«Море» — «Проміс» — 2:3.
«Нива-Борисфен» — «Петровіч» — 3:0.
«Олімпік» — «Лисенка» — 3:3.

ГАНДБОЛ. Чемпіонат Європи серед жінок. Відбірковий турнір. Збірна України — збірна Угорщини — 25:21.

АНГЛІЙЦІ
ГОВОРЯТЬ:
«О'КЕЙ!»

У Запоріжжі відбулася презентація бізнес-плану «Стратегія економічного та соціального розвитку Запорізької області». Його автори — англійська фірма «Купер енд Лайбранд».

Ця ґрунтовна праця, яка містить характеристику і пер-

спективи розвитку виробничих потужностей багатьох галузей народного господарства, пропонує своє бачення реалізації інвестиційних проектів, програми виходу з економічної кризи.

Вартість п'яти томів біз-

нес-плану — 400 тисяч фунтів стерлінгів.

Проект представили від фірми — Майкл Дайсон, від Запоріжжя — голова обрання народних депутатів В'ячеслав Похвальський та представник Президента Юрій Бочаров.

ПРОФЕСІОНАЛЬНА ВИДЕОТЕХНІКА

ВИДЕООБОРУДОВАННЯ ПРОФЕСІОНАЛЬНОГО
І ВИЩАГО КАЧЕСТВА
Студійне сьємочне і монтажне комплекси
Оборудовані форматом SVHS,
MII, Betacam SP, Betacam 2000 PRO і D-3
Робочі станції комп'ютерної анімації

WESCOM

Україна, 310046
Харьков, ул. Пожарского 2/10
Тел. (0572) 94-76-01, 94-15-42
факс — 93-40-75
Факс (0572) 94-16-58, 94-35-73

ПОЛНА ДВУХЛЕТНЯ ГАРАНТІЯ НА ВСЕ ВИДИ ОБОРУДОВАНИЯ, ДОСТАВКА І УСТАНОВКА

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК —
ВЕРХОВНА РАДА
УКРАЇНИ
ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ
з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в. о. заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДІМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46;
телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34,
441-89-44.
© Рукописів не повертаємо.
© Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

★ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
★ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською й російською мовами.
Індекс 60955.
Загальний тираж 840.430.

Комітет друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9
Зам. 311110.

1, 5 і 6 сторінок надруковано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».

FINCO

Фінансова компанія
«Фінко» купує
безготівкову ВКВ за
курсом, що на 10%
вище курсу НБ України.
Розглянемо різні пропозиції.
Телефон: (044) 434-44-86